

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Anatoli Dovgani împotriva Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 22 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-58/24

NR. PIGD 2-22098013-01-2ra-31012024)

Recursul declarat după 01 septembrie 2023.
Invocarea prevederilor art. 432 alin. (1), (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă în redacția de până la 01 septembrie 2023. Dezacordul recurentului cu decizia instanței ierarhic inferioare nu constituie temei de admitere a recursului.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. M. Alexei,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Panov, A. Braga, V. Mihaila,

07 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Inspectoratul General al Poliției,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni,

Gheorghe Stratulat, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 07 iulie 2022, Anatoli Dovgani a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Ministerului Justiției al Republicii Moldova, solicitând încasarea de la Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, prin intermediul bugetului de stat, a prejudiciului moral în mărime de 300 unități convenționale (6 000 de lei) și a prejudiciului material în mărime de 630 de lei.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la 03 iunie 2019 s-a prezentat la serviciul de monitorizare din mun. Chișinău. Agentul constatator a ridicat formularul electronic DCT02 206281 din 21 mai 2019 și a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în privința sa, fiind recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin.(1) din Codul contravențional, cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 12 unități convenționale și 3 puncte de penalizare. La înmânarea copiei procesului-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator l-a obligat să achite amenda în mărime de 300 de lei la bancă sau la terminal, ceea ce a și făcut.

3. Drept urmare a contestării procesului-verbal cu privire la contravenție, prin hotărârea din 30 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, a fost admisă contestația, fiind declarată nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție din 03 iunie 2019, cu încetarea procesului contravențional. Iar prin decizia din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins ca nefondat recursul declarat de către ofițerul principal al SMDTR a DPP al INSP al IGP, Dumitru Talmazan.

4. Reclamantul a declarat că acțiunile ilegale ale poliției i-au provocat suferințe morale și fizice, fiind nevoit să-și probeze nevinovăția prin instanțe.

5. Cu referire la prevederile art. 1, art. 2 alin.(1), art.3 alin.(1), lit.c), alin.(2), art. 5 alin.(1), art.6 lit.a), art. 13 alin.(1) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, art.2036 alin.(1), (2) din Codul civil, reclamantul a pretins dreptul la repararea prejudiciului. Or, în privința sa a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție și aplicată amendă contravențională de către

Inspectoratul Național de Securitate Publică, care potrivit răspunsului Ministerului Finanțelor nr. 07/4-04/259 din 27 mai 2022 se află în subordinea Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și este întreținut exclusiv din bugetul de stat.

6. Reclamantul a declarat că i s-a cauzat un prejudiciu grav, fiind învinuit cu escrocherie și înșelăciune cu mijloc tehnic special „ITC EYE”, care se află oficial în dotarea „Bass Systems” SRL, care a și constatat contravenția, însă procesul-verbal a fost întocmit de poliție după ce a primit imaginea cu două cadre de la „Bass Systems” SRL.

7. De asemenea, a precizat că a achitat amenda în mărime de 300 de lei, de care statul s-a folosit mai mult de un an.

8. Reclamantul a reiterat că pentru tragerea ilegală la răspundere contravențională a suferit, or, dacă nu se adresa avocatului și nu contesta procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constator, consecințele ar fi fost mai grave, deoarece în caz de adresare în sensul art. 34 din Codul contravențional, amenda putea fi dublată și putea fi privat de dreptul de conducere de la 6 luni până la un an, sau arest contravențional (6 zile-o zi pentru 2.u.c.).

9. Dauna morală a estimat-o la 300 unități convenționale-6 000 de lei. Iar prejudiciul material constituie suma de 635 de lei, formată din cheltuielile pentru consultația juridică, contestarea procesului-verbal și a deciziei agentului constator, probele prezentate (imprimantă-xerox).

10. Prin cererile depuse la 14 iulie 2022 și la 06 februarie 2023, reclamantul a completat și modificat acțiunea, concretizând cercul participanților la proces, iar, în final, Anatoli Dovgani a indicat cu statutul procesul de pârât- Inspectoratul General al Poliției, iar Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, în calitate de intervenient accesoriu, motivând că Inspectoratul Național de Securitate Publică este o subdiviziune a Inspectoratului General al Poliției și nu poate fi de sine stătător subiect în raportul obligațional. Respectiv, reclamantul a solicitat încasarea de la Inspectoratul General al Poliției prejudiciul moral în mărime de 300 unități convenționale (6 000 de lei) și a prejudiciului material în mărime de 630 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

11. Prin hotărârea din 31 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Anatoli Dovgani. S-a încasat de la Inspectoratul General al Poliției în beneficiul lui Anatoli Dovgani prejudiciul moral în mărime de 2 000 de lei. În rest, cererea de chemare în judecată depusă de Anatoli Dovgani împotriva Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului moral și material, s-a respins ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

12. La 05 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.92), Inspectoratul General al Poliției a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 31 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

13. Prin decizia din 22 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției și s-a menținut hotărârea din 31 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

14. Pentru a decide astfel, instanța de apel verificând legalitatea hotărârii primei instanțe în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în apel, a constatat că instanța de judecată ierarhic inferioară în mod just a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale ale cerințelor reclamantului Anatoli Dovgani.

15. În susținerea opiniei enunțate, instanța de apel a reținut prevederile art. 3 alin. (1) lit. c), d) și alin. (2), art.13 alin.(1) din Legea nr. 1545/1998, art.383 alin. (3), art. 384 alin. (2) lit. u) din Codul de contravențional

16. De asemenea, s-a constatat că, la 03 iunie 2019 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în privința lui Anatoli Dovgani cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 12 unități convenționale și 3 puncte de penalizare (f.d.10). Conform ordinului de încasare a numerarului nr.244472216 din 03 iunie 2019, Anatoli Dovgani a achitat amenda în mărime de 300 de lei (f.d.11).

17. Totodată, la 30 ianuarie 2020 prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, a fost admisă contestația și declarată nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, cu încetarea procesului contravențional. La 30 iunie 2020, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău a respins ca nefondat recursul declarat de către ofițerul principal a SMDTR a DPP al INSP al IGP, Dumitru Talmazan (f.d.12-15).

18. La 07 iulie 2022, Anatoli Dovgani a depus cerere de chemare în judecată, cu concretizările ulterioare, împotriva Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu Ministerul Afacerilor Interne cu privire la încasarea prejudiciului moral în mărime de 6000 lei și a prejudiciului material în mărime de 630 lei.

19. Astfel, ținând cont de cele expuse supra și dat fiind faptul că prin hotărârea din 30 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, menținută prin decizia din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, decizia agentului constatator din cadrul INP al Inspectoratului General de Poliție din 03 iunie 2019 a fost anulată, instanța de apel a apreciat ca întemeiată concluzia primei instanțe ce ține de încasarea de la Inspectoratul General al

Poliției în beneficiul lui Anatoli Dovgani prejudiciul moral în mărime de 2 000 lei.

20. Instanța de apel redând prevederile art. 2036 alin. (1), (2), art. 2037 alin. (1), (2) din Codul civil, art. 11 alin. (1), (3) din Legea nr. 1545/1998, la caz a constatat cu certitudine faptul că, lui Anatoli Dovgani i-au fost cauzate suferințe psihice, prin faptul că în privința sa a fost pornit un proces contravențional pentru care agentul constatatator i-a aplicat pedeapsa sub forma amenzii. În același timp, examinarea cauzei contravenționale a durat în intervalul de la 03 iunie 2019 (data întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție) până la 30 iunie 2020 (data pronunțării deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău) perioadă în care reclamantului i-au fost cauzate frustrări și suferințe.

21. Luând în considerare caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate Anatoli Dovgani, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, instanța de apel a conchis că, instanța ierarhic inferioară corect a ajuns la concluzia de a încasa de la Inspectoratul General al Poliției în beneficiul lui Anatoli Dovgani suma de 2 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, constatând că această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate, în rest pretențiile privind încasarea prejudiciului moral au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

22. Instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele apelantului Inspectoratul General al Poliției al MAI cu referire la faptul că, potrivit dispozițiilor normelor Codului Contravențional, Anatoli Dovgani dispunea de dreptul de a solicita compensarea prejudiciului moral în cadrul procesului contravențional, iar dacă nu s-a folosit de aceste drepturi, el nu poate solicita încasarea acestuia în cadrul unui proces civil.

23. În contextul prevederilor art. 384 alin.(2) lit. u), alin.(3) din Codul contravențional, instanța de apel a notat faptul că Anatoli Dovgani nu a solicitat încasarea prejudiciului moral în cadrul procesului contravențional, nu poate fi privit ca o circumstanță care exclude răspunderea autorității competente care constată contravenția, de a compensa prejudiciul moral suportat de reclamantul/intimat, în cadrul dosarului contravențional.

24. Instanța de apel nu a reținut argumentele apelantului, deoarece acesta interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, iar soluția primei instanțe este rezultatul unei interpretări corecte a normelor de drept material, cu aprecierea juridică cuvenită a probelor în conformitate cu art.130 din Codul de procedură civilă și respectării prevederilor art.121, art.122 din Codul de procedură civilă.

25. În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

26. Instanța de apel a relevat că, la caz, cerința de încasare a prejudiciului material în sumă de 630 de lei, este una neprobată și just a fost respinsă, ori, reclamantul Anatoli Dovgani nu a prezentat înscrisuri în confirmarea suportării cheltuielilor menționate.

27. Analizând hotărârea contestată cu apel, prin raportare la cererea de chemare în judecată, la motivele de apel, la apărările formulate de părți în fața instanței de fond și reluate în fața instanței de apel, se observă că hotărârea contestată îndeplinește exigența de a fi motivată.

28. Instanța ierarhic inferioară a constatat că, argumentele invocate în cererea de apel au fost deja supuse examinării și aprecierii juste de către instanța de fond, fiindu-le oferite concluziile de rigoare, iar actele normative vizate au fost interpretate și aplicate elocvent de instanța de fond prin prisma circumstanțelor importante ale pricinii. Apelantul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării netemeinicii hotărârii instanței de fond.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

29. La 15 ianuarie 2024, Inspectoratul General al Poliției a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 22 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

30. În susținerea recursului, recurentul a invocat prin prisma prevederilor art. 432 alin. (1), (2), (3), (4), art. 118 alin. (1) - (3), art. 119 alin. (1), art.130 alin. (1), (3), art. 239, art. 240 al. (1) din Codul de procedură civilă, dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și neargumentată, nefiind constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii.

31. Totodată, a menționat că prima instanță și instanța de apel nu au stabilit corect raportul dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost stabilite și elucidate pe deplin, probele prezentate, nu au dat o apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele.

32. Referitor la capătul de cerere privind solicitarea încasării a prejudiciului material și moral suportat ca urmare a tragerii ilegale la răspundere contravențională, recurentul a considerat solicitarea înaintată a fi neîntemeiată, nefondată, abuzivă și pur declarativă, în acest sens nefiind prezentate probe pertinente și concludente. Intimatul Anatoli Dovgani s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere de chemare în judecată în baza Legii nr. 1545/1998, considerând că prin sancționarea contravențională în baza procesului-verbal cu privire la contravenție, care ulterior a fost anulat de instanța de judecată, i-a fost cauzat un anumit prejudiciu.

33. Recurentul a afirmat că agentul constator la momentul depistării comiterii unei fapte care poate fi calificată drept contravenție, este obligat

nemijlocit de a întreprinde toate măsurile prevăzute de Codul contravențional. Din acest motiv, acestea nici într-un caz nu pot fi calificate drept acțiuni ilicite, deoarece îndeplinirea cu exactitate a atribuțiilor de serviciu este o îndatorire directă, motiv din care nu pot fi reținute argumentele reclamantului precum că, agentul constatator ar fi comis abateri de la prevederile legale. În context, potrivit prevederilor art.385 alin.(2) din Codul contravențional, este desemnat ca agent constatator funcționarul din autoritățile indicate la art.400-423⁷, împuternicit cu atribuții de constatare a contravenției și/sau de sancționare. Subsidiar, a citat prevederile art.383 alin.(1), (3) din Codul contravențional. Astfel, repunerea în drepturi a persoanei se efectuează în cazuri exhaustive și anume, dacă prin hotărâre definitivă, persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional este declarată nevinovată și/sau răspunderea sa contravențională este înlăturată. Intimatul/reclamantul în speță nu se află în nici una din cazurile expuse supra. Respectiv, în primul caz, nu există nici o hotărâre definitivă prin care reclamantul să fi fost declarat nevinovat, ori procesul-verbal contravențional a fost anulat de către instanța de judecată fiind anulată și decizia agentului constatator, în temeiul art. 441 și 445 din Codul contravențional, motivând lipsa faptului contravenției. În cel de al doilea caz, răspunderea contravențională, conform prevederilor art. 19 din Codul contravențional, este înlăturată în cazul: legitima apărare; starea de extremă necesitate; constrângerea fizică și/sau psihică; riscul întemeiat; cazul fortuit. Or, instanța de judecată, care a examinat contestația asupra procesului-verbal cu privire la contravenție, nu a constatat existența nici unui caz enumerat supra. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 441 alin.(1) din Codul contravențional, procesul contravențional pornit încetează dacă: a) nu există faptul contravenției; b) se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 3 alin. (3), art. 4 alin. (3), art. 20-31; c) persoana presupusă a fi făptuitor a decedat, cu excepția cazului de reabilitare a acesteia; d) pentru același fapt și privitor la aceeași persoană există o decizie/hotărâre definitivă; e) pentru același fapt este pornită urmărire penală. Iar alin.(2) al aceluiași articol, stipulează că, încetarea procesului contravențional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privință a fost pornit.

34. În context au fost citate prevederile art. 2036, art. 2037 din Codul civil. În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire și se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

35. Reiterând prevederile art. 383 alin. (1), (3) din Codul contravențional, art. 9 alin. (1) și (2) din Cod de procedură civilă, recurentul a notat că în speță, agentul constatator al Inspectoratului național de patrulare, actualmente Inspectoratul național de securitate publică, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, prin care Anatoli Dovgani a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (1) din Codul contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea principală amendă în mărime de 12 unități convenționale (600 lei moldovenești) și aplicarea sancțiunii complementare de 3 puncte de penalizare. Iar potrivit hotărârii din 30 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost declarat nul, iar procesul contravențional a fost încetat.

36. Prin prisma dispozițiilor normelor suscitade la circumstanțele cauzei, evaluând soluția prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, recurentul a considerat cererea de chemare în judecată neîntemeiată. În acest sens, reieșind din materialele dosarului, Anatoli Dovgani nu poate pretinde de la Inspectoratul General al Poliției prejudiciul moral în sumă de 2 000 lei, cauzat în rezultatul tragerii ilegale la răspundere contravențională, în condițiile în care acesta nu este pârâtul corespunzător, or potrivit art. 5 alin. (1) din Legea nr. 1545/1998, la care face trimitere intimatul/reclamantul, cauzele cu privire la repararea prejudiciului material și moral se examinează în conformitate cu normele de procedură civilă în vigoare. Organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției. Iar potrivit prevederilor art. 383 alin. (1) din Codul contravențional, cheltuielile de administrare și de conservare a probelor, de retribuire a apărătorului, alte cheltuieli aferente procesului contravențional se suportă de contravenient sau de stat în modul stabilit de legislație. În sensul normelor legale sus enunțate, recurentul a considerat că este pârâtul necorespunzător, or la caz organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției, care și poate avea calitatea procedurală de pârât. În acest context a menționat și prevederile art. 2007 din Codul civil. Statul indiferent de vinovăția persoanelor de răspundere ale organelor de urmărire penală ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată răspunde pentru prejudiciile nominalizate în prezenta speță, este obligat să repare prejudiciul cauzat acestora dacă nu va demonstra circumstanțele care exclud răspunderea, similar cazului din speță.

37. Pretențiile reclamantului Anatoli Dovgani sunt netemeinice, or, art. 6 din Legea nr. 1545/1998 prevede expres cazurile în care survine dreptul persoanei/juridice la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și a instanțelor de judecată, iar pentru a fi prezența unei acțiuni civile întemeiate nu este suficient de a fi întrunite doar prevederile art.6 din Legea nr. 1545/1998, dar este necesar și întrunirea dispozițiilor prevăzute de art.3 alin. (1) din aceeași lege. Deși,

reclamantul a invocat că a fost tras ilegal la răspundere contravențională, Legea nr.1545/1998 garantează repararea prejudiciului moral și material în cazurile în care persoana a fost ilegal arestată, reținută sau i s-a aplicat ilegal amenda contravențională de către instanță. Prin urmare, nici una din circumstanțele enumerate la art. 3 din Legea nr.1545 nu se regăsește în justificarea pretențiilor reclamantei de repararea a prejudiciului. Pentru angajarea statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penale, este nevoie de existența faptei ilicite, respectiv nu orice acțiune a organelor de drept atrage răspunderea statului, la caz tragerea la răspundere contravențională și aplicarea de către agentul constatatator a amenzi contravenționale nu atrage răspunderea statului. Procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit nu de către o autoritate publică, dar de către agentul constatatator, de unde reiese că instituția nu poate răspunde pentru acțiunile agentului constatatator, care acționează independent și în conformitate cu legislația în vigoare.

38. Legea cadru care reglementează cazurile, modul și condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale și contravenționale de organele de urmărire penală, de procuratură și de instanțele judecătorești, este Legea nr. 1545/1998. Redând noțiunea de acțiuni ilicite conform legii evidențiate, art. 7 lit. e), art. 3 alin. (1) lit. c) din aceeași lege, este notabil că dreptul a reclamantului Anatoli Dovgani de a cere repararea prejudiciului material, sub forma compensării sumelor plătite de el pentru asistență juridică este unul incontestabil. Totuși, realizarea lui este ținută de o justă calificare a raportului juridic material litigios și utilizarea metodelor coerente de apărare. Intimatul/reclamantul nu a demonstrat cumularea tuturor condițiilor generale necesare pentru antrenarea răspunderii în prezenta speță, ceea ce exclude răspunderea acestuia și necesitatea reparării prejudiciului, care survine doar drept consecința directă a faptei ilicite comisă de autorul acesteia, situație care în speță nu se atestă. În condițiile enunțate, în consecință, nu poate fi invocată prejudicierea morală, astfel încât intimatul/reclamantul Anatoli Dovgani contrar cerințelor instituite de prevederile art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă nu a făcut dovada acestor circumstanțe pretinse. În același context de idei, suma de 2 000 lei cu titlu de prejudiciu moral este neîntemeiată, exagerată și nejustificată, în condițiile în care, nu au fost prezentate probe veridice, admisibile, pertinente și concludente care să confirme faptul vătămării drepturilor personale nepatrimoniale privind integritatea morală, prezumție valabilă până la proba contrarie.

39. Recurentul a afirmat că acțiunile agentului constatatator al Inspectoratului național de securitate publică au fost perfect legale, săvârșite în temeiul și în conformitate cu legislația în vigoare, iar pretențiile înaintate de intimat/reclamant în cererea de chemare în judecată sunt neîntemeiate, neavând suport juridic și acțiunile acesteia sunt de fapt cu rea-credință.

40. Referitor la temeiurile de drept indicate de către instanța de apel, recurentul a menționat prevederile art.3 alin.(1), (2), art.6, art.10 din Legea nr.1545/1998, art. 384 alin. (2) lit. u), art. 384 alin. (3¹) din Codul contravențional. Iar din hotărârile anexate de către intimatul/reclamant la cererea de chemare în judecată nu se constată condiția obligatorie stipulată de prevederile art. 384 alin. (3¹) din Codul contravențional și anume nu a fost constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenție sau să soluționeze cauza contravențională. Mai mult, conform art. 450 alin. (2) din Codul contravențional, constatând în procesul de judecată fapte de încălcare a legalității și a drepturilor omului, instanța de judecată emite, odată cu hotărârea, și o încheiere interlocutorie, prin care aceste fapte se aduc la cunoștință persoanei cu funcție de răspundere responsabile. O astfel de încheiere nu a fost emisă în cadrul examinării dosarului contravențional, or instanța s-a expus din punct de vedere procedural asupra nulității procesului-verbal cu privire la contravenție. Astfel, dreptul persoanei de recuperare a prejudiciului cauzat survine numai în cazul și perioada procesului contravențional, iar procesul contravențional a fost finalizat, fapt demonstrat prin hotărârile emise pe cauza contravențională, totodată, deși intimatul/reclamantul avea dreptul de a solicita recuperarea prejudiciului în cadrul procesului contravențional, aceasta din motive necunoscute nu a făcut-o, învederând în context prevederile art. 2006 alin. (3) din Codul civil. Prin urmare, intimatul/reclamantul urma să solicite prejudiciul cauzat în cadrul procesului contravențional inițiat. În concluzie, dispozițiile normelor Codului contravențional în care sunt prevăzute drepturile de recuperare a prejudiciului material presupus cauzat sunt aplicabile în cadrul proceselor contravenționale, iar în momentul în care reclamantul nu a beneficiat de aceste drepturi în cadrul procesului contravențional, fiind emise hotărâri definitive asupra cazului contravențional, aceste prevederi nu mai sunt aplicabile reclamantului în cadrul unui proces civil, totodată, faptul că nu a dorit să beneficieze de drepturile prevăzute în procesul contravențional nu poate fi imputat autorităților publice. Astfel, prin coroborarea normelor citate și examinării circumstanțelor cauzei, intimatul eronat a interpretat prevederile legale potrivit cărora bugetul de stat al RM, prin intermediul Inspectoratul General al Poliției, urmează să suporte cheltuieli iraționale ce țin de repararea unui prejudiciu material și moral presupus, cauzat de efectuarea corespunzătoare de către agentul constatator a atribuțiilor de serviciu conform împuternicirilor. Or, conform normelor de drept intimat/reclamant Anatoli Dovgani nu i-au fost aduse prejudicii ce l-ar îndreptăți să solicite repararea lor. Totodată, ultimul a fost restabilit în drepturi, prin anularea sancțiunilor prevăzute din Codul contravențional, aplicate prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 03 iunie 2019.

41. Referitor la netemeinicia deciziei instanței de apel, precum și inaplicabilității Legii nr. 1545/1998 în prezentul litigiu, recurentul a notat un

caz similar, și anume, la 24 decembrie 2019 Gheorghe Străisteanu a depus cerere, prin care a solicitat Plenului Curții Supreme de Justiție emiterea unui aviz consultativ cu privire la modul de punere în aplicare a dispozițiilor Legii nr. 1545/1998, art. 45, art. 383, art. 384, art. 441 din Codul contravențional, art. 2, art. 4, art. 5, art. 123, art. 166-173 din Codul de procedură civilă, art. 1, art. 2, art. 9, art. 15, art. 16, art.19, art.21, art. 858, art. 1998, art. 2007, art. 2036, art. 2037 Cod Civil. Iar prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ din 05 februarie 2020 (dosarul nr.2ra-115/20), s-a respins ca fiind neîntemeiată, cererea depusă de către Gheorghe Străisteanu cu privire la emiterea unui aviz consultativ. Cu titlu de informare a mai indicat cauzele: nr. 2ra-959/2020, S. Sandu vs MJ, INP Nord cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție; nr. 2ra-182/2020 Gh. Străisteanu vs. MJ, INP privind constatarea faptului încălcării dreptului de a nu fi tras la răspundere contravențională ilegală, constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil, încasarea prejudiciului moral; nr. 2ra-2059/19 V. Chersac vs INP, MJ privind încasarea prejudiciului material și moral; nr. 2ra-565/20 Gh. Odobescu vs INP, MJ cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție; nr. 2ra-2450/18 M. Balan vs MJ, INP, nr.2ra-1163/17, A. Dovgani vs. MJ, INP.

42. La 24 aprilie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului și intervenientului accesoriu copiile recursului declarat, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, anexată la materialele dosarului (f.d.180).

43. La 23 mai 2024, Anatoli Dovgani a depus referință la cererea de recurs, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil și respingerea acestuia.

44. La 21 iunie 2024, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a depus referință la cererea de recurs, prin care și-a exprimat poziția în favoarea susținerii recursului, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

45. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru

principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

46. Recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției va fi examinat prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

47. Art. 434 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

48. Art. 440 din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

49. Art. 432 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

50. Art. 433 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1).”

MOTIVAREA INSTANȚEI

51. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 22 noiembrie 2023. Copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată participanților la proces la 19 ianuarie 2024 (f.d.156). Astfel, recursul depus anterior expedierii copiei deciziei motivate, este în termen.

52. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

53. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

54. Din analiza recursului declarat rezultă că, deși recursul a fost declarat după 01 septembrie 2023, recurentul a indicat prevederile art.432 alin.(1),(2), (3), (4) din Codul de procedură civilă, în redacția până la 01 septembrie 2023, textul cărora a fost redat în exprimarea dezacordului cu decizia instanței de apel.

55. Argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma în vigoare la data declarării recursului, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii contestate. Mai mult, motivele invocate în cererea de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

56. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea repetată a situației, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

57. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

58. În contextul prevederilor art. 432 alin.(2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică în cazul invocării în recurs a temeiurile menționate la art. 432 alin.(1) lit.d)–f) din Codul de procedură civilă, dacă acestea au fost invocate și în apel sau dacă pretinsa încălcare a avut loc în instanța de apel, nefiind stabilite la caz anumite încălcări ce ar fi fost comise de instanța de apel.

59. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p. 38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care

implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

60. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. a), urmează a fi considerat inadmisibil.

61. Din aceste motive, în conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției împotriva deciziei din 22 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat